

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, péntek, 1907. szeptember 6.

200. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

RIVA SZAPARY, ADRIA-PALOTA.

TELEFON 224. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nem kell fegyvertárs.

Az ezer megoldás közül, amiket a zagyva fiumei kérdés megoldására kisütöttek, a legbolondabb a fegyverbarátság keresése volt. Ez pedig nagy szó, mert a többi kilencszáz-kilencvenkilenc is rendkívüli módon nélkülözte a politikai bölcsesség legelemibb kívánalmait. A magyarság nemzetiségi politikája még soha sem találta el a rendes menetét. A szélsőségeken csapongott: vagy a kebelünkre ölegette a nemzetiséget, vagy korbácsot emel reá. Ez utóbbi ugyan nagyon sok esetben indokolt és nélkülözhetetlen, de célravezetőnek politikailag nem mondható nálunk, mert az iránta való szigorunkat Bécsből mindenkor szabályozhatják, ami viszont azt eredményezi, hogy — lazulván a kötélt a nemzetiség nyakán — fölébred irántunk a gyűlölete fokozottabb erővel, ami már sokszor száz- és száz magyar ember életébe is került. Ennél nem kisebb veszedelmet hord méhében a nemzetiség iránt táplált végnélküli elnézésünk. Ekkor a hazában tíz nemzetiség is nemzetnek kezdi magát érezni, s ha nem akarjuk méltányolni örületes követeléseiket, még a magyar törvényhozás csarnokában se riadnak attól vissza, hogy ország-világ előtt gyalázzák a magyart, melynek hazájában a nemzetiség sincs megfosztva azoktól a jogoktól, amiket minden polgára az országnak élvezhet. Ezeknek azonban nem elég a magyar állampolgári jogok élvezete, tovább mennek s maguknak még külön, szűkebb nemzeti jogokat is akarnak kivívni, amit aztán józan észszel nehezen lehet az állampolgári jogokkal egy gyékényre helyezni. Az országban nem ismerhetünk el nemzetiségi jogokat. Beszélni beszélhet mindenki a maga hontentotta anyanyelvén is, de megkivánjuk, hogy magyarul is tudjon. Megkivánhatjuk ezt még a fiumei olaszagtól is, jóllehet, az ő anyanyelve az egyedül való ezen a földön, amit a magyar nyelv mellett kivételesen elfogadunk.

Ezért a hála azonban még nem volt egyéb, mint a magyar nyelv iránt való ellenségeskedés. Fiumében ez a csirája a magyar-olasz ellenségeskedésnek, aminek a megszüntetésére — mint mondtuk — ezer megoldási módot hoztak forgalomba, amik között a fegyverbarátság erőnek erejével való megalkotása volt a legügyetlenebb. Ezt a barátságot mi csakis lemondások árán köthetjük meg, amire nincs szükségünk, s inkább éljünk örökös háborúságban urbi et orbi, semhogy csak egyetlenegy bennünket megillető jogról lemondanánk. Tapasztaltuk már azt, hogy Magyarország az ő elhagyott önállóságában mindenkor

erősebb, mint az érdekarátsággal való szövetségben.

Eddigi szövetségeseink — itt előttünk a borzasztó példa: Ausztria és Habsburg, amelyek között a magyar állam úgy van a keresztfára feszítve, mint Krisztus a latrok közt — csupán a mi szövetségünk erejéből élnek s nekünk szükség esetén csak a magunk meglopott erejét kell védelmi eszközül fölhasználni, mert egyebet se tehetünk ezer év óta, mint-hogy védekezünk.

Védekezünk a kívülről jövő nyílt s a belülről eredő orvtámadások ellenében. Ez az egész magyar nemzet története! Elleneinknek a velünk való szövetség csak egy nyílt és törvényes utat alkotott mindig az orv és a törvénytelen merényletekre. És talán a gyöngeségünk, vagy a fölcsigázott jóhiszeműségünk vezet bennünket továbbra is arra az utra, amelyen az idegen zsoldosok árulják a hitvány, megbízhatatlan barátságukat.

Nekünk tehát nincsen szükségünk fegyvertársra. Ego sum via veritas et vita. A velünk rokonérzésű fegyvertárs önként fog hozzánk csatlakozni s akkor baráti kezet nyújtunk neki, de alkuba nem bocsájtkozunk, az érdekházasságot még a politikai életben sem imádjuk. A magunk lábán állva erősebbek vagyunk, mintha egy nehéz szövetségest vesznék az ölünkbe, mert azt is elcipelni, meghaladja erőnket. A magyarság Fiumében nem fogja keresni többé a fegyverbarátságot senkivel. Az állami szuverénitás előbb-utóbb megszerzi itt is a mi jogainkat, amit, ha ez nem tud megszerzeni, a másokkal való összekapaszkodás még kevésbé valósíthat meg.

Gyermekkereskedelem!

Guerra mester operája. — Művész csemeték veszedelme. — A rendőrség megint nem tudott segíteni. — A modern cigánykaraván.

— Saját tudósítónktól. —

Több héten át működött Fiumében Guerra zenetanár gyermekoperája. A társulat ezuttal az országos körutról vizsátérőben immár másodszor kereste fel Fiume városát. A társulat innen Triestbe ment, ahonnan azután visszatért Olaszországba. Guerra tanár itt tartózkodását nemcsak arra használta fel, hogy színházát estéről-estére dirigálja, hanem, hogy fiumei gyermekeket csábított Olaszországba, akiket énekre akar tanítani. A csábító ígéreteknek öt esetben volt fogantatjuk. Guerrának sikerült öt fiumei gyermeket társulatához szerződtetni, akiket

már magával is vitt. A rendőrség az öt gyermeknek még a nevét sem tudja. Pedig tudvalevő dolog, hogy a kivándorlási törvény tiltja az iskolaköteles gyermekeknek a szülőktől és iskolától való elszakítását.

Guerra mester azonban ezzel úgy látszik nem sokat törődött. Elfeledte már azt az esetet, amikor egy ízben két évvel ezelőt Fiume királyi kormányzójának kellett közbelépnie, hogy egy fiumei uricsalád tizenegy éves szépséges kis leányát el ne vihesse. A kis leánykának nagy kedve volt énekesnővé lenni, de a kormányzó közbelépése még idejében megakadályozta azt, hogy a fiatal leányt az idegenbe hurcolták.

Guerra az itteni szezont alatt is több helyütt kísérletet tett a csábításra. Többek között egy *Negovetich* Alice nevű urileánykát, aki most végezte a felsőbb leányiskola első osztályát — szintén magával akarta vinni. A leányka apja az Osztrák Lloydnál tengerészkapitány lévén, tengeren jár. Guerra tehát a leány anyjához fordult. Sokáig kísérletezett mindenféle furfanggal, az anyja azonban nem engedett a kísértésnek.

Ez azonban csak az egyik példa. Guerra mester sok helyen kutatott fiatal leányok után s csábításainak volt is eredménye. Így egy *Cernjar* Mária nevű 15 éves leányt sikerült is megnyernie, valamint elvitt négy más gyermeket is, akiknek nevét azonban nem tudni.

Guerra mester korántsem részesíti oly jó bánásmódban a gyermekeket, amint azt hangoztatni szokta. Nem akarunk ezuttal részleteket nyilvánosságra hozni. Azt azonban nem hagyhatjuk titokban, hogy a kis énekeseket egy rendőri felügyelet alatt álló szállóban, a *Zöld koszoru*-ban szállásoltatta el, ahol éjjel a gyermekek laktak. Ez a hely tudvalevően éjjel-nappal a demimondaine-k tanyája.

Munkatársunk felkereste ma *Dolzani* rendőrkapitányt és felvilágosítást kért Guerra csábító üzelméről. *Dolzani* kapitány az alábbiakat mondotta:

Guerra dolgairól tudomást szereztünk és fölszólitottuk, hogy a magával viendő gyermekek szerződéseit mutassa be. Utóbb azonban azt a fevilágosítást nyertük, hogy a szerződettett öt gyermek közül négy nem magyar alattvaló s így a dologhoz semmi közünk. Az ötödik, egy *Cernjar* Mária nevű 15 éves leány, akinek szerződését gyámja, *Camera* Rikárd butorkereskedő írta alá.

A rendőrkapitány nyilatkozatát hallva, furcsának találjuk azt, hogy a rendőrség nem tartotta érdemesnek a többi négy gyermek nevét is megtudni. Kérdjük: akkor honnan tudja, hogy azok nem voltak magyar alattvalók?

Erre a körülményre felhívjuk a kormányzóság figyelmét, amelynek utasítására indította meg az eljárást eddig is az autonom rendőrség. A kormányzóság figyelmeztette a rendőrséget, hogy Guerra manipulációja a népoktatási és a kivándorlási törvénybe ütközik.

De Guerra mester művésztruppja, ez a modern gyermekvásárló cigánykaraván már heted-hét országban is tul jár.

Jegyzetek a rendőrségről.

Fognak a legények.

A kormányzó helyettesének nyilatkozata.

A Tengerpart tegnapi számában egyik munkatársunk leírta azt a beszélgetést, amelyet a horvát zavargások előestéjén a város ügyeinek egyik vezetőjével, no meg az autonóm-rendőrség egyik főtisztviselőjével, Steindl Ottóval folytatott. Hogy a másik ur nevét a rendőrség dolgaival nem hozzuk kapcsolatba, megmagyarázza a köteles diszkreció. Hiszen az uralmon levő párt korifeusai jogtalan megtorlással éltek volna. Erre pedig alkalmat nyújtani egyáltalán nem volt szándékunk. A város vezető embere, akivel munkatársunk a tegnapi ismertett beszélgetést folytatta, még egy fontos körülményre figyelmeztetett bennünket. A legénység létszámáról volt ugyanis szó. Az informáló főlelített, hogy a rendőrségen uralkodó bajokat sürgősen orvosolni kell, mert különben oda jutunk, hogy nemsokára nem lesz rendőrünk.

— Miért?

— A rendőrök sorra kilépnek a szolgálatból. Kivándorolnak Amerikába, vagy más, jobb foglalkozás után néznek, ami teljesen érthető. Fiumében ahhoz, hogy valaki meg tudjon élni úgy-ahogy, a legszűkebb viszonyok között 120 koronára van havonként szüksége. A mi rendőreink pedig tudvalevőleg csak 76 korona fizetést kapnak. Amikor arról van szó, hogy a szegény ördögök fizetését rendezzék, mindig az a felelet: a város nem költöhet többet. Nem bírja a költségeket.

— Akkor miért ragaszkodik oly görcsösen a városi rendőrség intézményéhez? Hiszen ha az államrendőrség életbelép, a város költségében 80,000—100,000 korona évi megtakarítást tüntethetnek fel, amelyet valami hasznos intézményre fordíthatnának — mondotta munkatársunk.

— Én meg tudom érteni a dolgot. Azonban mi a nagy gépezetnek csupán csak alkatrészei vagyunk, akik úgy végezzük a dolgunkat, amint azt a felsőbb parancs rendel.

— Lesz-e eredménye a reform-terveknek?

— Ahhoz is csak pénz kell — s ezen minden megfeneklék Fiumében.

A Tengerpart munkatársa felkereste Donáth Imre miniszteri osztálytanácsost is s megkérte, hogy nyilatkozzék afelől, miképpen vélekedik az autonóm-rendőrségnek a legutóbbi zavargások alkalmával tanúsított magatartásáról.

Donáth Imre miniszteri osztálytanácsos a következő nyilatkozatot tette:

— A rendőrség ügye nem az én osztályom hatáskörébe tartozik s így annak szervezetéről és működéséről szakszertőleg, érdemlegesen nem nyilatkozhatom. A jelen esetben a kormányzóság részéről én intézkedtem s így erről elmondhatom a véleményemet. Szombaton délelőtt Darái ülnökökkel és Dolzani rendőri előadóval közösen állapítottuk meg a vasárnapi nap folyamán foganatosítandó intézkedéseket. Célunk az volt, hogy ha talán a szokolisták a fiumeiek ellen támadást intéznének, azt teljes erővel megghiusítsuk, másrészt azonban a szokolistáknak a fiumei területen leendő csendes át- és visszavonulást feltétlenül biztosítsuk s azt, hogy fiumei területen két izgatott, mondhatom ellenséges csapatnak a találkozását s így az összeütközését lehetetlenne tegyük. Ezt el is értük. A szokolisták csendben, sértetlenül mentek át a fiumei területen s itt összetűzés nem volt. Vasárnap este, mikor a zavargások és lövöldözések megkezdődtek, a szokolisták már horvát területen voltak. Ez azt mutatja, hogy a Fiume területén megállapított intézkedések helyesek voltak, továbbá azt, hogy a rendőrség azokat megfelelően hajtotta végre. Azt mindenestre csodálom, hogy miután több száza — fültanuk állítása szerint öt-hatszázra — tehető revolverlövés volt részben szusáki, részben fiumei részről, mégis a mi rendőrségünknek nem sikerült letartóztatni egy lövöldözőt sem. Ebből arra kell következtetnem, hogy rendőrségünk nem elég erős arra, hogy ily kivételes alkalmakkor megfelelő erőt fejtson ki. Tehát vagy a legénység számát kell felemelni, vagy

valami oly megoldásról kell gondoskodni, hogy ilyenkor a rendőrségnek állandóan megfelelő karhatalom álljon segítségére. Azért azt hiszem, hogy a jövőben katonaság nélkül hagyni a várost egy napra sem szabad, mert rendszeren olyankor ismétlődnek meg az itteni zavargások, mikor tudják, hogy nincs itt a katonaság. De hát ez olyan kérdés, amit a jövőben a kormányzó ur, meg az illető szakreferens ur fognak majd a városi hatósággal megoldani. Most helyreállt a nyugalom s remélem, hosszabb időre, ha nem így lenne, persze újabb, szigorubb intézkedéseket kellene tenni, amelyek meghozatalánál azonban, hiszem, hogy a városi hatósággal teljesen egyetértően járunk el.

Imre Donáth tanácsos nyilatkozata a rendőrségről, amelyet azonban csak a mostani jelentéktelen zavargásra vonatkozóan tett. Ezek a zavargások pedig a legényhéb stíliu botrányok s Fiume békeségét és nyugalomát valamint a közbiztonságát ennél hatalmasabb orkáknak szokták feldulni, amelyeknek az elnyomására, persze még inkább képtelen az autonóm rendőrség.

A tegnapi közleményükben említést tettünk Horváth Edéről is akinemrég a rendőrség szolgálatába lépett. Értesülésünk szerint nem kalandos vállalatról van szó s Horváth Ede derék, jóra való ember.

Egy városi tisztviselő érdekés adatot szolgáltatott „A Tengerpart”-nak Horváth Edéről.

Néhány hónappal ezelőtt egy szegény, huszonnyolc-harminc év körüli fiatal ember jelent meg a rendőrségen, s alkalmaztatását kérte Dolzani rendőri előadótól. Horváth Edének mutatta be magát s kijelentette, hogy nagy a hajlama a rendőri szolgálatra. Dolzani miután a rendőri létszám amúgy is rémségesen lepadt, nem habozott sokáig. Csak egy akadály volt. Horváth nem tudott tökéletesen olaszul. Könyvből tanulta a Dante zengzetes nyelvét, de azért tökéletes olasz nyelvi tudásáról még szó sincs.

— Nem baj, — mondotta a rendőrkapitány. De azért hadd lássuk, mennyit tud? Irja meg, hogy mit csinált eddig, miért akar rendőr lenni — egyszerűen írjon valamit olaszul.

Horvát leült egy asztalhoz s írni kezdett. A munkája nem sokáig tartott. Körülbelül ezeket írta olasz nyelven:

— Budapesti hírlapíró voltam. A „Polgár” munkatársa. Azután kimentem Angliába tanulmányutra. Végül Fiuméba jutottam. Állás után néztem. De biz' nehezen ment a dolog. Sehhol sem akartak alkalmazni.

„A Tengerpart” munkatársa, hogy meggyőződést szerezzen az elmondottak hitelességéről hivatali uton is, ma a délelőtti órákban a rendőrségen igért, de sajnos, egy inspektios kivételével egyetlen rendőrtisztviselőt sem talált még hivatalában. Talán jobb és sikeresebb lesz, ha a velük való találkozást a véletlenre bizzuk.

UJDONSÁGOK.

— A kormányzó hazaérkezése. Nákó Sándor gróf fiumei kormányzó, aki juniús közepe táján távozott el Fiuméből s azóta nagyszentmiklósi birtokán, Ischiben és Marienbadban nyaralt, mint nekünk Budapestről táviratozzák, ma odaérkezett. A kormányzó néhány napig marad Budapesten és szeptember közepe táján tér vissza Fiuméba.

— Új magyar honpolgár Russo Éliás, a helybeli rizshantoló és keményítőgyár igazgatója tegnap tette le a magyar állampolgári esküt Lupps A. F. alpolgármester előtt. Az eskümentát Suppancich hivatali igazgató olvasta elő.

— A japán hadihajók. A japán hadihajók, mint tegnap táviratban jelentették, e hó

12-én hagyták el Trieszt kikötőjét. Hogy ellátogatnak-e kikötőnkbe, azt még nem lehet tudni. Eddig semmiféle értesítés a japán hadihajók jöveteléről a révhivatalhoz nem érkezett.

— A horvátok ellen. A Giovine Eiume ugy látszik nem tud megnyugodni. Talán az bántja, hogy a horvátok a mostani zavargások olyamán nagyon is kiméletesen bántak vele. Galagább ezt akarja bizonyítani azzal, hogy éjszakánként a boltokból felszabadult legényeivel összetördelteti vagy befeketteti a horvát cégtáblákat. S a politizáló éretlen ifjak nyilván azt hiszik, hogy ily módon megoldják a horvát kérdést.

— Térzene. A városi zenekar ma este fél 9 órától kezeve térzenét tart. A műsor a következő: 1. Leonordi „Sempione”, induló. 2. Becucci „Labra coralline” keringő. 3. Verdi Előjáték, quartett és befejezés a „Rigoletto” című dalműből. 4. Ábránd Mascagni „Iris” című operájából. 5. Ponchelli „I promessi sposi” szimfonia. 6. Canonica keringő.

— Hango k az általános választói jogról. A darabont kormányának örökre letűnt szerencsecsillagát nagyon szeretnék sokan még egyszer a magyar nemzeti égboltra csempészni. Az egyedüli hangoztatott gondolatjuk, amelylyel a szociálisták pártját sikerült megnyerniök, az általános választói jog kérdése volt. Ezzel aztán némi létjogosultságra tettek is szert. Az általános választói jog hangoztatása azonban nem volt egyéb, mint csalétek az ő politikai hálójukban, amelyre a népjogokért harcoló szocialistákat igyekeztek csábítani. Hogy a darabont urak nem voltak „született” hívei az általános választói jognak, azt könnyen tudhatta mindenki, mert ez csak egy politikai trükk volt a koalíció ellenében. Most azután napról-napra jobban és jobban kiviláglik, hogy a darabontok nagyobb ellenségei az általános választói jognak, mint maga a koalíció. Ezt egy volt darabont miniszter, György Endre árulta el, aki földművelésügyi tárcát bitorolta. A magyar gazdák pécsi kongresszusán szólalt fel ez a koalíciós ur, s mikor arról volt szó, hogy a kvalitásos foglaljon állást az általános választói jog kérdésében, szólásra emelkedett s a saját, még nem régen is vallott hazug elvei ellen azt a kijelentést tette, hogy nem tartja szükségesnek azt, hogy a kongresszus az általános választói jog ügyében nyilatkozzék. Ehhez pedig még azt a hazafias megjegyzést fűzi, hogy a nemzeti szempontból nem tartja feltétlenül szükségesnek az általános választói jogot! György Endre — és nemzeti szempont!

— Argentínai szarvasmarha Fiumében. Most, hogy Triesztben aktuálisá vált az Argentínából való behozatal kérdése, a fiumei mészárosok is az argentínai szarvasmarha behozatalának egyengetik az utat. A terv megvalósításáról annál is inkább szó lehet, mivel a földművelésügyi kormány, tekintettel a nagy husrágaságra, nem görditene akadályt a fiumei közlelmelési viszonyok javítását célzó törekvés elé. Argentínában ma 6,000,000 szarvasmarha van. Darabjának ára ott elég olcsó: 18—25 korona között váltakozik s így a szállítással és a behozatali vámmal együtt az argentínai szarvasmarha legfőlebb 100 koronába kerülhet.

— A munka áldozata. Vukelich Trifone 29 éves dresnicei illetőségű munkást súlyos szerencsétlenség érte tegnap délelőtti munka közben. A szénrakodásánál egy nagy darab szén esett a bal lábára, amely ugyszólván teljesen összelapította. A szerencsétlen munkást eszméletben állapotban szállították a kórházba. Állapota súlyos s az orvosok attól tartanak, hogy a lábát amputálni kell.

— Razzia. A szusáki rendőrség tegnap éjjel razziait tartott a közigazgatásilag Horvátországhoz tartozó Delta farakodó telepen és a tersatóti boulevardon. Egész sereg gyanus alakot és notórius tolvajt tartóztattak le ez alkalommal, akiket már többször kitiltották Fiuméből.

Gapon Fiumében.

A citta vecchia lakója. — Hívják Oroszországba. — Akik Gaponat látták.

Amióta híre ment annak, hogy Gapon, orosz papforradalmár a Quarnero környékén tartózkodik, egyre-másra érkeznek titkos detektívek és orosz politikai megbízottak, hogy a dolgról tájékozást szerezzenek. Annyi már is kétségtelen, hogy a kormány is rendkívüli módon érdeklődik Gapon sorsa iránt, ami pedig egy újabb bizonyíték a mellett, hogy a kivégzetéséről szóló híreket csupán politikai érdekből költötték, hogy az orosz forradalmat ezzel az eseménnyel is lejárattassák. Hiszen Gapon a forradalmi párt lelke volt egykor, s fölülte érdekében van az orosz abszolutisztikus uralomnak az, hogy Gapon holt ember legyen, vagy legalább is annak tudassék.

A orosz kormány Gaponnak a bujdosási ideje alatt havonként 300 rubelt ad, valószínűleg azzal a feltétellel, hogy magát eltemesse az ismeretlen emberek áradatába. Most azonban, hogy Gaponról az ismert hírek keletkeztek, ez arra buzdítja az orosz kormányt, hogy Gaponat a maga kezébe vegye s így a forradalmi pártból egy hatalmas szervezőt elhódítson. Erre a körülményre vall *A Hir* legújabb értesülése, amennyiben a szerkesztőségében egy dr. Wassilevsky Leó nevű orosz hírlapíró, az orosz félhivatalos *Birsovoje Wjedomosti* szerkesztője járt, aki hivatalos levelekkel igazolta, hogy ő Gapon felkeresésére van Magyarországra küldve.

Az orosz lapszerkesztő Fiuméba utazott, hol, állítása szerint az orosz konzulátusi hivatalban találkozni fog Gapon lelkesével, aki a *citta vecchia* egy ismeretlen zugában tartózkodik.

A *Tengerpart* szintén erősen nyomoz Gapon után, s már eddig is figyelemre méltó eredményt mutathat fel. Az egyik munkatársa, amint azt *A Hir* meg is írta, egy Fiume-Abbazia közt közlekedő hajón felismerte, mielőtt még Gaponról szó lett volna a lapok hasábjain. A *Tengerpart* szerkesztősége azonban egyéb nyomokat is lelt. A Riva Szápáryn lévő Magyar Vendéglős tulajdonosa jelentkezett a szerkesztőségünkben s tudunkra adta, hogy kedden este három orosz ember járt nála. Az egyik papi ruhába volt öltözve s a vele együtt levő idegenek egyikére feltűnően hasonlított. Oroszul beszélgettek egymással.

A papi ruhába öltözött orosz ember, aki a vendéglős véleménye szerint nagyon hasonlított Gapon festett arcképehez, amit sokszor látott, megszólította németül:

— Beszél ön olaszul?

— Nem csak magyarul, de németül is értek.

— Hallott valamit Gaponról?

— Hallottam, de csak annyit, amennyit az újságírók is irtak az ittlétéről.

— Nagyon kutadják a hollétét?

— Azt nem tudom.

A orosz pap és a magyar vendéglős beszélgetése erre véget ért. A három vendég ezután még oroszul beszélgetett egymással s később eltávoztak. A magyar vendéglős tulajdonosának az a szent meggyőződése, hogy Gapon lelkes, forradalmárt látta esteli vendégül.

TÁVIRAT. TELEFON.

Justh Gyula a házban.

Budapest, szept. 6. *Justh Gyula*, a képviselőház elnöke, ma megjelent a képviselőházban és referáltatott magának a szünet alatt beérkezett aktákról, amelyeket sürgősen, még a Ház összehívása előtt kíván elintézni. Az elnöki szobában husz különböző pártbeli képviselő volt, ahol élénk eszmecsere tárgyát képezték a

pécsi gazdasági kiállításon elhangzott beszédek. Megelégedéssel konstataáltak, hogy az agráriusok most már hivei a vámterületnek.

Lengyel Zoltán és Hajdu vád alatt.

Budapest, szept. 4. A budapesti királyi ügyészség *Hajdu Gyula* ellen hivatalos titok megsértése, *Lengyel Zoltán* ellen pedig bűnrészesesség címén vádiratot nyújtott be a budapesti törvényszék vádtanácsához. A tárgyaláson, amely ma délelőtt folyt le, megjelent *Lengyel Zoltán* és *Hajdu Gyula*. *Lengyel* másfél órai beszéd keretében adta elő védelmét. A vádtanács azonban ennek ellenére *Lengyel Zoltánt* és *Hajdu Gyulát* vád alá helyezte.

Birák követelése.

Balassagyarmat, szept. 6. Az itteni törvényszék és a kerülethez tartozó birák *Jakobovics* táblai bíró elnöklésével ülést tartott, amelyen egyhangulag kimondták, hogy a legközelebbi birói gyűlésen kíváni fogják a birák szolgálati idejének 30 évre való leszállítását, nyugdíjuk emelését, továbbá azt, hogy minden törvényszéki elnök kuriai rendet kapjon.

Peticio Lukáciu mandátuma ellen.

Belényes, szept. 6. A kisbbségben maradt választók *Lukáciu László* mandátuma ellen petíciót nyújtottak be a kuriához.

Halálos párbaj.

Pozsony, szept. 6. *Szekér Antal* ma délelőtt súlyos feltételek mellett párbajt vívott *Ullmann Ernő* magánhivatalnokkal. A második összecsapásnál *Ullmann* oly erős vágást kapott a jobb karján, hogy a kórházba, ahová szállították, amputálni kellett. *Ullmann* állapotja életveszélyes. A párbaj oka kávéházi összecsapás volt.

A szerkesztőség postája.

S. M. Gárdos Mariska már megelőzte. Ő azonban legalább írni tud.
F. A. Majd ha visszaérkezik Fiuméba.
G. R. Csak küldje be hozzánk. Ha elolvastuk, véleményét is mondhatunk róla.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Korcsmáros Rándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENERPART” lapkiadó vállalat.

A FIUMEI

Néptakarékpénztár

(Pučka Štedionica)

FIUME, Riva Szápáry 1. — Alapítatott 1873.

Takarékbetétek elfogadása és visszafizetése előzetes felmondás nélkül; különleges esetekben az alapszabályok 39 §-ának alkalmazásával.

Folyósámia letétek és hitelnyújtások. Előlegek értékpapírokra, árukra s más értékekre.

Váltóleszámitolás 3. esetleg két jó aláírásra 3 hónapig terjedő időre.

Jelzálogkölcsönök ingatlanokra az érték feléig.

AZ IGAZGATÓSÁG.

CIGALE tengeri fürdő LUSSINPICCOLO mellett.

PROSPEKTUS KIVÁNTATRA.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4½% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Cimirást

vállalok a legolcsóbban szép és gyors irással.
Riva Batthyányi 14. II. 3.

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐNŐ

önálló levelezőnő, sok évi budapesti működési bizonyítvánnyal, állást vagy otthon irásbeli foglalkozást vállal. Riva Batthyányi 14. II. 3.

WEISS M.

Corso 11. sz. Fiume Corso 11. sz.

a városorony átellenében.

UJONNAN ÉRKEZTEK:

kész és mértékre szabott

női toilettek vászonból.

GYÖNYÖRŰ

blúz-ujdonságok

battiszt-, pongis-, vászon- és zefirekben.

Fürdő-öltözékek

hölgyek részére (új reformszabás); urak részére darabonként 2 koronától feljebb.

Fürdő-kalapok és fürdő öltözékek.

Frottir-köpenyek és frottir kendők.

Uj és használt

iskolakönyvek

kaphatók

ZANUTEL A. és TÁRSA

könyvkereskedésében

Adamich-utca, a Lloyd-szálló mellett.

Használt könyvek igen jutányos árban.

Jótállunk a kiadások előírás szerinti voltaért.

Könyvjegyzékek ingyen.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Hathatós óvszer a beleső betegségek elterjedésének meggátolására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérérbajokban, továbbá ikó-véredés, szívelhájásodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdagadat, cukorbetegség, aranyér, csúz- és köszvénynél, vérbőségnél s egyéb belserveszeti bajokban. — Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben, Fiumében Heim F.-nél, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvízzel.

Igmándi keserűvíz

az eljontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

